

Monumentnummer*: 511477

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **16 maart 1999**
Kadaster deel/nr **82848/120**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Hengelo		Hengelo		Overijssel			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Berfloweg	1			7553 JM	Hengelo		
Parallelweg LS	2 A	A		7553 LG	Hengelo		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Hengelo Overijssel	S				848		

Omschrijving**

Inleiding

VERENIGINGSGEBOUW met toneelzaal voor werknemers van de Storkfabrieken. In 1893 in opdracht van C.T. Stork ontworpen door de architect C.B. Posthumus Meyes in eclectische bouwstijl met Hollandse neo-renaissancistische en chaletstijl elementen. Het gebouw staat op de hoek van een plein achter het station, waaraan zich eveneens de fabrieksgebouwen van Stork bevinden. Aan de linker gevel is in 1938 een aanbouw met stalen vensters toegevoegd. Het interieur is gewijzigd.

Omschrijving

Het verenigingsgebouw is boven een gepleisterde plint in rode baksteen opgetrokken over twee bouwlagen op een samengestelde plattegrond onder een zadeldak met rode Hollandse pannen en overstekende gootlijsten. Aan de voorzijde (N) bevinden zich twee torens op een vierkante plattegrond. Achter dit representatieve bouwvolume is een groot rechthoekig bouwvolume opgetrokken over twee bouwlagen onder een plat dak met overstekende gootlijsten. In dit gedeelte bevond zich hoogstwaarschijnlijk de toneelzaal.

Aan de linker kant (O) van het gebouw bevinden zich plat gedekte aanbouwen over één en twee bouwlagen. Aan de rechterkant (W) een dwarsgeplaatste aanbouw over één bouwlaag onder een zadeldak en in de hoek van die aanbouw en het hoofdvolume een platte

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aanbouw over één bouwlaag.

De gevels aan de voorkant zijn geleed door rechtgesloten vensters met stenen waterdorpels; op de begane grond onder een hanekam, op de verdieping onder boogtrommels met bewerkte houten zonweringen.

Verder zijn de gevels voorzien van zandstenen speklagen, aanzet- en sluitstenen en friezen met houtsnijwerk.

In de gevels van de aanbouwen aan de linkerzijde (O), in de achtergevel (Z) en in de rechter zijgevel (W) van het platte achterdeel zijn vensters met stalen kozijnen en roedenverdeling geplaatst.

De voorgevel (N) is nagenoeg symmetrisch, met een risalerende middenpartij onder een steekkap met ver overstekende dakvlakken, die dienen als overkapping van de balkons links en rechts van het risaliet. De topgevel van het risaliet is beschoten. Op de nok staat een piron.

De houten balkons steunen op geprofileerde houten zuilen. De houten balustrade staat op een overstekende lijst op consoles. Voor de ondersteuning van het overkragende dak is op ieder balkon een houten standvink aangebracht. Aan de linker zijde diende het balkon tevens als overkapping van de entree: aan de rechterzijde is de ruimte onder het balkon dichtgemetseld en zorgen de zuilen voor de geleiding van de gevel. In de aanbouw rechts ervan wordt deze geleiding doorgezet. Achter de balkons zijn de torens onder een spits geplaatst. De torens zijn voorzien van hoeklisenen en een boogfries onder de ver overstekende geprofileerde gootlijst met gesneden consoles. Onder het boogfries in de zijgevels drie kleine rondboogvensters. In de met rode leien gedekte dakvlakken van de torens zijn dakkapellen met beschot, overstekend wolfeind en houtsnijwerk geplaatst en op de top siersmeedijzeren bekroningen. In de achtergevel (Z) enkele laaddeuren en vensters.

In de aanbouwen aan de rechterkant (W) vensters en bovenlichten onder rondbogen.

Waardering

Het verenigingsgebouw is van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege:

- de functie als verenigingsgebouw bij een fabriekscomplex
- de betekenis van fabrikant Stork voor de sociaal-economische geschiedenis van Hengelo
- de eclectische bouwstijl met Hollandse neo-renaissancistische en chaletstijl elementen
- de gaafheid van het exterieur
- de beeldbepalende ligging aan het plein

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Vergadering en vereniging

Functie

Verenigingsgebouw